

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/8081

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.02.00/610 - 158130
Konu : Soru Önergesi

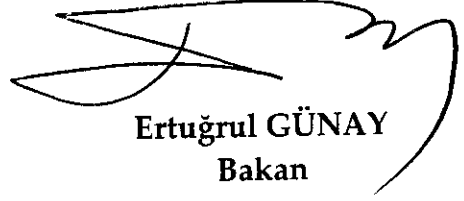
16.12/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14/06/2012 tarihli ve A.01.0.KKB. 0.10.00.00- 71905 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'ın 7/8081 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (4 sayfa)

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ERKAN AKÇAY'IN 7/8081 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bütün insanlığın ortak mirası olarak kabul edilen evrensel değerlere sahip kültürel ve doğal sitleri dünyaya tanıtmak, toplumda söz konusu evrensel mirasa sahip çıkacak bilinci oluşturmak ve çeşitli sebeplerle bozulan, yok olan kültürel ve doğal değerlerin yaşatılması için gerekli işbirliğini sağlamak amacıyla UNESCO'nun 17 Ekim - 21 Kasım 1972 tarihleri arasında Paris'te toplanan 16. Genel Konferansında sorunun uluslararası bir sözleşme konusu yapılmasına karar verilmiş ve 16 Kasım 1972'de "Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme" kabul edilmiştir. Türkiye, bu sözleşmeyi 23 Mayıs 1982 tarihinde onaylamış ve 1983 yılında Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Uygarıkların beşiği olarak çok zengin bir kültürel ve tarihi mirasa sahip olan ülkemizin bu zenginlikleri eşsiz doğal güzelliklerle de desteklenmektedir.

Her soruya teker teker cevap verilmek üzere;

SORU 1: Dünya miras listesinde yer alan kültürel ve doğal varlıklarımız hangileridir? Bunlar UNESCO Dünya Miras listesine hangi yıllarda dahil edilmiştir?

CEVAP 1: UNESCO Dünya Miras Komitesi tarafından belirlenen ölçütler çerçevesinde Dünya Miras Listesine alınan doğal ve kültürel varlıklarımız aşağıda belirtilmiştir.

Dünya Miras Alanları

Varlığın Adı

Liste'ye Alınış Yılı

İstanbul'un Tarihi Alanları	(1985)
Göreme Milli Parkı ve Kapadokya	(1985)
Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası	(1985)
Hattuşa: Hitit Başkenti	(1986)
Nemrut Dağı	(1987)
Xanthos-Letoon	(1988)
Hieropolis-Pamukkale	(1988)
Safranbolu	(1994)
Truva Arkeolojik Siti	(1998)
Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi	(2011)
Çatalhöyük Neolitik Kenti	(2012)

SORU 2: Türkiye'nin sahip olduğu zenginlikler dikkate alındığında bu sayısı yeterli midir? Dünya Miras Listesindeki kültürel ve doğal varlıklarımızı artırmaya yönelik herhangi bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP 2 : UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşmeye ait Uygulama Rehberinin 61'inci maddesi uyarınca Sözleşmeye Taraf Ülkeler her yıl en fazla bir kültürel varlığın adaylık dosyasını Dünya Miras Merkezine iletebilmektedirler. Ayrıca; söz konusu Uygulama Rehberinin 108'inci maddesi ile Dünya Miras Listesi'ne aday gösterilecek olan alanlarda yönetim planının bulunması zorunlu hale getirilmiştir.

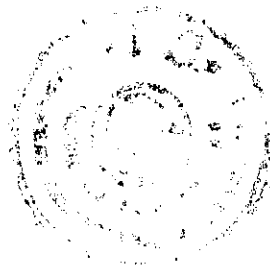
Bu doğrultuda; Geçici Listemizde yer alan Alanya'ya ait adaylık dosyası 2010 yılında Dünya Miras Merkezine iletilmiştir. Ancak; anılan dosya, ICOMOS değerlendirme raporunda değinilen hususlar doğrultusunda eksiklikleri giderilerek ve karşılaştırma analizleri güçlendirilerek hazırlanması ve tekrar aday gösterilmek üzere Dünya Miras Komitesine sunulması amacıyla 2011 yılında Komite toplantısı öncesi geri çekilmiş olup, söz konusu dosya ICOMOS raporu doğrultusunda eksiklikleri giderilerek ve karşılaştırmalı analiz güçlendirilerek hazırlanmış ve 2012 Şubat ayında Dünya Miras Merkezine iletilmiştir.

Ayrıca; UNESCO Dünya Miras Geçici Listemize 2010 yılında dahil edilen Çatalhöyük Neolitik Kenti'ne ilişkin adaylık dosyası ilgili kazı başkanlığı ile işbirliği içerisinde hazırlanarak 2011 Ocak ayı içinde Dünya Miras Merkezi'ne iletilmiştir. Söz konusu alan 24/06-06/07/2012 tarihleri arasında gerçekleştirilen 36'ncı Dönem Dünya Miras Komitesi toplantısında değerlendirilerek Dünya Miras Listesine alınmıştır.

Bunun yanı sıra; Geçici Listemizde yer alan "Bursa ve Cumalıkızık Erken Osmanlı Kentsel ve Kırsal Yerleşimleri", "Efes", "Afrodisias Antik Kenti", "Bergama" ve "Diyarbakır Kalesi ve Surları"nın yönetim planı hazırlık çalışmaları ilgili idarelerle işbirliği içerisinde yürütülmekte olup, önümüzdeki yıllarda öncelikle yönetim planı çalışmaları tamamlanmış varlıklara ilişkin adaylık dosyalarının UNESCO Dünya Miras Merkezine iletilmesi planlanmaktadır.

SORU 3: UNESCO Dünya Miras Endikatif (Geçici) Listesinde yer alan kültürel ve doğal varlıklarımız hangileridir? Bunlarla ilgili başvurular hangi yıllarda yapılmıştır?

CEVAP 3: Dünya Miras Listesine aday gösterilecek varlıklarımızın yer aldığı Geçici Miras Listemiz ilk olarak 1994 yılında Dünya Miras Merkezine iletilmiş olup, 2000, 2009, 2011 ve 2012 yıllarında güncellenmiştir. 2012 yılında güncellenen Geçici Listemizde 38 adet varlığımız yer almakta olup, aşağıda belirtilmiştir.

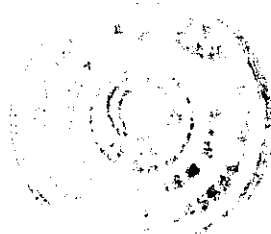

Geçici Listede Yer Alan Alanlar

Varlığın Adı

Liste'ye Alınış Yılı

- Efes (1994)
- Karain Mağarası (1994)
- Ahlat Eski Yerleşimi ve Mezar Taşları (2000)
- Alahan Manastırı (2000)
- Alanya (2000)
- Bursa ve Cumalıkızık Erken Osmanlı Kentsel ve Kırsal Yerleşimleri (2000)
- Diyarbakır Kalesi ve Surları (2000)
- Harran ve Şanlıurfa Yerleşimleri (2000)
- İshakpaşa Sarayı (2000)
- Konya Selçuklu Başkenti (2000)
- Mardin Kültürel Peyzaj Alanı (2000)
- Selçuk Kervansarayları Denizli-Doğubeyazıt Güzergah (2000)
- St.Nicholas Kilisesi (2000)
- St.Paul Kilisesi, St.Paul Kuyusu ve Çevresi (2000)
- Sümela Manastırı (2000)
- Güllük Dağı-Termessos Milli Parkı (Karma) (2000)
- Kekova (Karma) (2000)
- Afrodisias Antik Kenti (2009)
- Likya Uygarlığı Antik Kentleri (2009)
- Perge Antik Kenti (2009)
- Sagalassos Antik Kenti (2009)
- Göbekli Tepe Örenyeri; (2011)
- Beyşehir, Eşrefoğlu Camii; (2011)
- St. Pierre Kilisesi, (2011)
- Bergama (2011)
- Ani Tarihi Kent (2012)
- Aizanoi Antik Kenti (2012)
- Beçin Ortaçağ Kenti (2012)
- Birgi Tarihi Kent (2012)

- Gordion (2012)
- Hacı Bektaş Veli Külliyesi (2012)
- Hekatomnos Anıt Mezarı ve Kutsal Alanı (2012)
- Niğde'nin Tarihi Anıtları (2012)
- Mamure Kalesi (2012)
- Odunpazarı Tarihi Kent Merkezi (2012)
- Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi (2012)
- Zeugma Arkeoloji Siti (2012)

SORU 4: Dünya Miras Merkezince 2000 yılı içinde onaylanan Geçici (Endikatif) Listedeki doğal ve kültürel varlıklarımız hangileridir? Geçici listede yer alan bu doğal ve kültürel varlıklarımızın Dünya Miras Listesine girmesi konusunda Bakanlığınızca 2003-2012 yılları arasında herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?

SORU 5: 2003-2012 yılları arasında kültürel ve doğal varlıklarımız Dünya Miras Listesinde yer almasına yönelik olarak Dünya Miras Merkezine herhangi bir dosya sunulmuş mudur?

SORU 6: Eğer sunulduysa hangi tarihte sunulmuştur? Bu dosyalarda yer alan doğal ve kültürel varlıklarımız hangileridir? Ne sonuç alınmıştır?

CEVAP 4-5-6: Son yıllarda Bakanlığımızın yürüttüğü çalışmalar sonucu bütün insanlığın ortak mirası olan kültürel ve doğal değerlerimizin tüm dünyaya tanıtılması konusunda önemli adımlar atmıştır. 2011 yılında, Osmanlı İmparatorluğu'nun en önemli ve dahi mimarı olan Sinan'ın muhteşem eseri Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi'nin UNESCO'nun Dünya Miras Listesi'ne alınmasıyla Dünya Miras Listesi'ndeki varlık sayımız 10'a tarihi M.Ö. 7400 yıllarına uzanan Çatalhöyük Neolitik Dönemin belli bir aşamasının eşsiz bir tanıklığını teşkil ettiği ve insanlık tarihinde önemli bir aşamayı temsil eden bir yerleşim tarzı ile toplum anlayışı ve eşitlik ideallerine dayanan bir kentsel plana sahip olduğu gerekçeleri ile bu yıl Haziran ayı sonunda yapılan toplantıda Dünya Miras Listesine alınarak listedeki varlık sayımız 11'e yükselmiştir.

